

Päiväkodin, koulun, oppilaitoksen ja näiden lähiyhteisön sovittelutoiminnan porrasmalli

(M. Gellin, 2011, 2013, 2016; kts. myös Chapman, Gellin, Aertsen, Andersson 2015 <http://www.ejjc.org/eumodel>)

1. Vertaissovittelu

- Sovitellaan nimittelyä, haukkumista, ulkonäköön tai vaatetukseen liittyvää asiatonta kommentointia, asiatonta käyttäytymistä netissä, ärsyttämistä, tönimistä, potkimista, tappeluita, eristämistä, uhkailua **mahdollisimman varhaisessa vaiheessa**.
- Sovittelijoina VERSO-koulutetut oppilaat ja opiskelijat (vertaissovittelijat) tai päiväkodissa henkilökunta

2. Koulusovittelu; yhteistyössä osapuolet, asiaan liityvät koulun henkilökunnan jäsenet ja tarvittaessa huoltajat

- Sovitellaan portaan 1. tapauksia tarpeen mukaan erityisesti jos konfliktit toistuvat, häirökäyttäytymistä, loukkaavaa some-käytöstä, sääntöjen rikkomista, oppilaan ja opettajan välisiä väärinymmärryksiä ja ristiriitoja
- Sovittelijoina RESTO-koulutetut henkilökunnan jäsenet tarvittaessa työparina vertaissovittelija

3. Koulusovittelu; yhteistyössä osapuolet, koulun johto, huoltajat, ja tarvittaessa sosiaalityöntekijä ja/tai koulupoliisi

- Sovitellaan portaan 2. tapauksia tarpeen mukaan sekä vakavaa sääntöjen rikkomista ja toistuvaa häiriökäyttäytymistä
- Sovittelijoina RESTO-koulutettu henkilökunnan jäsen, rehtori tai johtaja ja/tai alueellisen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimiston sovittelijat

4. Nopean puuttumisen mallit; yhteistyössä osapuolet, huoltajat, poliisi, alueellinen sosiaali-, lastensuojelu- ja nuorisotyö sekä alueelliset sovittelutoimistot

- Sovitellaan mm. vakavia sääntöjen rikkomuksia, vainoamista, pahoinpitelyjä, kunnianloukkauksia, loukkauksia somessa, ilkivaltaa ja näpistyksiä
- Sovittelijoina alueellisen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimiston sovittelijat

5. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu; yhteistyössä osapuolet, huoltajat, koulun edustajat, alueelliset sovittelutoimistot, poliisi ja syyttäjät.

- Sovitellaan mm. pahoinpitelyjä, vainoamista, omaisuusrikoksia, vahingontekoja, laittomia uhkauksia, kunnianloukkauksia ja loukkauksia somessa
- Sovittelijoina alueellisen rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimiston sovittelijat